

[Vilhelm Rasmussen.]

Ret i, at dersom der skal under de nuværende Forhold kunne opnaas Udvandring her fra Danmark, er det nødvendigt, at den foregaa efter en meget nøje Planlæggelse og saaledes, at der træffes mest mulig Forsorg inden for rimelige Grænser for de Personer, der agter at udvandre. Men det maa erkendes, at Mulighederne i Øjeblikket ikke er særlig store. Der peges i Bemærkningerne paa forskellige Stater, og det kan ikke nægtes, at i de Stater, der er Tale om, er der for saa vidt Plads nok, for Kanada er lige saa stort som hele Europa, Meksiko er en meget stor Stat, og Sydamerika, som ogsaa er nævnt, er omtrent dobbelt saa stor som Europa. Alle de Stater og flere, som paa den ene eller den anden Maade er nævnt, er jo ogsaa meget tyndt befolkede. Kanada, der er europastort, har en Befolkning paa ca. 10 Millioner.

I de sydamerikanske Stater er Folketætheden, hvor den er lavest, knap 1 Person pr. Kvadratkilometer, og hvor Folketætheden er størst, er den oppe paa 8 Personer pr. Kvadratkilometer. Det vil sige, at der er ganske overordentlig tyndt befolket, og det kan ikke nægtes, at der er Livsmuligheder for særdeles mange Mennesker, hvis en Udvandring i øvrigt har Betingelser for at lykkes. Men nogle af disse Stater er det jo meget vanskeligt at komme ind i, og andre, som maaske ikke er saa hermetisk tillukket, har et Klima, som for danske Indvandrere vel nok vil volde noget Besvær. Naar man henleder Opmærksomheden paa Sydamerika, maa det jo ikke skjules, at der i Sommertiden i Sydamerika er særdeles hedt, da næsten hele Sydamerika har en Gennemsnitstemperatur for den varmeste Maaned — det er for den største Del af Sydamerika Januar Maaned — paa over 20 Grader, og i de Landstrækninger, som i øvrigt vilde egne sig særdeles godt for danske Landbrugere, stiger Gennemsnitstemperaturen i den varmeste Maaned til 30 Grader og derover. Til Gengæld er der saa et ganske overordentlig godt Vinterklima. Det er derfor rigtigt, som den højtærede Minister har antydet, at meget grundige Undersøgelser om de stedlige Forhold maa være Forudsætning for en organiseret Udvandring, hvad enten denne bliver i større eller i mindre Stil.

Men dernæst maa man heller ikke skjule i denne Sag, at der paa en Maade i vort eget Land er to mod hinanden stridende Interesser. Der er store Befolkningskredse, som er naturligt interesseret i Udvandringen, og denne Udvandring var indtil for nogle

Aar siden ikke ubetydelig, den gennemsnitlige Udvandring var ca. 8 000 pr. Aar. Men der er andre Kredse, for hvem en forholdsvis størstilet Udvandring, navnlig til Steder, hvor der kan drives Landbrug, er forbundet med visse Betænkeligheder, fordi den danske Landbruger paa Grund af det danske Landbrugs høje Standpunkt i teknisk Henseende uundgaeligt bliver Vejleder, hvor han kommer i Verden. Det viser sig til Eksempel paa Ny Zeeland; dér er halvanden Million Indbyggere, altsaa ikke nær saa mange Mennesker som her i Danmark, paa et Omraade af Italiens eller Storbritanniens Størrelse, men paa Ny Zeeland har de allerede nu 400 Mejerier, og disse Mejerier er for største Delen Andelsmejerier, det vil altsaa sige, at det, der er ganske særlig ejendommeligt for det højt staaende danske Landbrug, hvad det tekniske angaar, er ved danske Indvandrere indført til Ny Zeeland og dér i Færd med at skabe Danmark en stadig farligere Konkurrence paa Landbrugsudførselens Omraade.

Jeg mener derfor, at det dog fortjener Overvejelse ved fornuftige Foranstaltninger at beholde den dygtige Ungdom her i vort eget Land. Det peges der jo endogsaa paa i selve Lovforslaget, § 25, 1ste Stykke, sidste Linie, i hvilken det foreskrives, at Kontorchefen ogsaa skal spekulere paa, om der kan skaffes Arbejde her i Landet. Det er ikke utænkeligt, at man ved en størstilet Jordudstyknings og en Forening af det sædvanemæssige Landbrug med virkelig rationelt Havebrug kunde skaffe Anvendelse i vort eget Land for mange unge arbejdsdygtige Mennesker.

Jeg hilser altsaa som Helhed det forelagte Lovforslag med Glæde og haaber, at det maa lykkes den højtærede Minister hurtigt at føre det igennem her i Rigsdagen. Men der er med Hensyn til selve Lovforslaget et enkelt Spørgsmaal, jeg gerne vil stille Ministeren, fordi jeg tror, det vil være vejledende for et kommende Udvalg at faa lidt Klarhed paa dette Punkt. Det vedrører § 8, Stk. 3, de sidste to Linier, som jeg beder den højtærede Formand tillade mig at læse op. Der staar nemlig vedrørende Agentens Kontor følgende:

„... de København nærmest liggende bymæssig bebyggede Omgivelser regnes i denne Forbindelse som hørende til København“.

Det er to Linier, som er løbet med fra begge de to foregaaende forelagte og behandlede Lovforslag, baade det fra 1927—28 og det fra 1928—29, men uden at der i Bemærkningerne er nogen Forklaring paa, hvad der